

Kontexty intermediality v Rámcovém vzdělávacím programu

Mgr. et Mgr. Romana Siebenbürgerová

INTERMEDIALITA

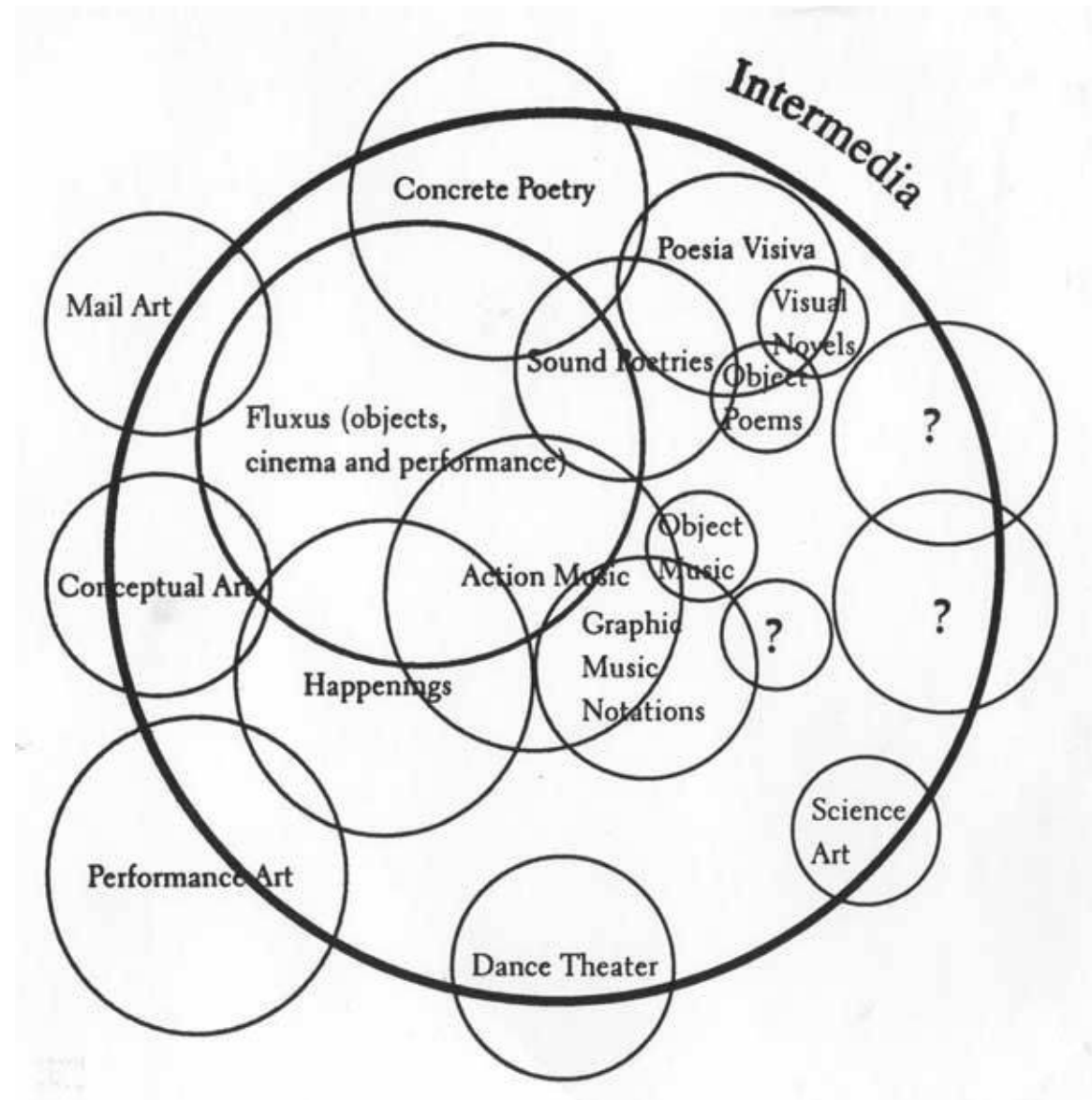
- zkoumá vztahy různých médií, která se vzájemně prolínají, a jejich spojením vzniká úplně nové dílo, jehož části od sebe již nejdou oddělit.
- Intermediální vztahy lze v současnosti nalézt prakticky ve všech uměleckých rovinách, tedy v rovině obrazu, zvuku či textu.

INTERMEDIALITA

„termine ombrello(ne)“ pro:

- „multimedialita“,
- „plurimedialita“,
- „transmedialita“,
- „hypermedialita“
- „Medientransfer“,
- „mediální transformace“,
- „Medienwechsel“,
- „remediace“,
- „hyperfikce“,
- „synestezie“,
- „mixed media“,
- „transposition d'art“,
- „ut pictura poesis“,
- „ekfráze“,
- „zfilmování“,
- „adaptace“,
- „zhudebnění“ ...

INTERMEDIALITA

Vztahy mezi médii

Intermedialita zahrnuje oproti jiným mediálním relacím skutečnost, že v rámci jejich průniku jsou veškeré zúčastněné entity transformovány, jsou sjednocovány do nového celku. Nejedná se o jednotlivé mixy, kombinace či přenosy, ale výsledná forma musí být jednolitým tvarem se svou vlastní kvalitou. Autor vytváří konceptuální fúze, výstavba prostoru v díle je daná stíráním hranic mezi jednotlivými uměními.

Transmediální relace lze definovat jako vztahy mezi médii, které jsou založené na principu transpozice nebo transferu. Tato relace se vyskytuje, pokud vedle sebe působí jednotlivé formy, aniž by docházelo k jejich propojování, k jejich vzájemné interakci.

Media vhodná k propojování

klasická – kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, fotografie, film

nová média – digitální umění, internet, video, animace

mimovýtvorné projevy - hudba, drama, literatura, výrazový tanec

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Průřezová témata

Tři základní způsoby začlenění průřezových témat do výuky:

1. integrace do vyučovacích předmětů

2. zavedení samostatného vyučovacího předmětu

3. projektové vyučování

Osobnostní a sociální výchova – Subtéma:

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Subtéma:

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

**Principy demokracie jako formy vlády a
způsobu rozhodování**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Subtéma:

**Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané**

Multikulturní výchova

- Subtéma:

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Subtéma:

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova –

Subtéma: Práce v realizačním týmu

Název lekce

Jak vzniká časopis

Jak se dělá film

Oblast PT zasažená v lekci

Co vše musíme dělat, aby školní časopis byl smysluplný

Aktivita - umožní žákům pochopení základních principů vzniku hraného filmu, jeho ceny a nutnosti ochrany autorských práv

Více na

http://www.prurezovatemata.cz/Portals/0/Dokumenty/Methodika_k_projektu_prurezova_temata.pdf

Mediální výchova -

Subtéma:

**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a
reality**

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výtvarná výchova

Očekávané výstupy – 2. stupeň

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

☒ VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

☒ VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

☒ VV-9-1-04 vybírá, **kombinuje** a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

☒ VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

Výtvarná výchova

Očekávané výstupy – 2. stupeň

- ☐ VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ☐ VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ☐ VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

☐ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

☐ uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření

☐ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a **uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)**

☐ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

☒ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

☒ typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry

☒ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

*Do RVP ZV se zařazují **Doplňující vzdělávací obory**, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo povinně volitelný vzdělávací obsah.*

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

ETICKÁ VÝCHOVA

FILMOVÁ/AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA

TANEČNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

RVP – gymnázia

Výtvarný obor

OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

Žák

- porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění
- rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci
- v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje
- pro ně charakteristické prostředky objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě

RVP – gymnázia

Výtvarný obor

OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

Žák

- na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace
- pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální
- přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření;
- aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

RVP – gymnázia

Výtvarný obor

ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Očekávané výstupy

Žák

- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy
- charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci
- na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot

RVP – gymnázia

Výtvarný obor

ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Očekávané výstupy

Žák

- vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl
- na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace
- samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění

Literatura a zdroje

Szczepanik, Petr (2002a). „Intermedialita“. *Cinepur*, č. 22

Intermedialita: slovo - obraz - zvuk: sborník příspěvků ze symposia. 1. vyd. Editor Jan Schneider, Lenka Krausová. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2008, 334 s. ISBN 9788024420547.

Vybrané kapitoly z intermediality. 1. vyd. Editor Jan Schneider, Lenka Krausová. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 147 s. ISBN 9788024420554.

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani>

http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCgQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.msmt.cz%2Ffile%2F10427_1_1%2F&ei=7SJGVaTkN4fSUYi0gPgC&usg=AFQjCNFWHixjr5QSKko8dvFcYG6DuPEew&bvm=bv.92291466,d.d24

Multimediální umělecký projekt jako součást výchovně vzdělávacího programu

Mgr. et Mgr. Romana Siebenbürgerová

Moderní vzdělávací projekt o současném umění a kulturních fenoménech

**Divadlo Drak ve spolupráci s katedrou angličtiny PF UHK
série přednášek, rozprav, videoprojekcí, intervencí a výletů
PERFORMING IDENTITY**

- Novátorsky otevřená „guerillová“ série přednášek, rozprav, videoprojekcí, intervencí a výletů, které vycházejí z organického výběru témat napříč žánry. Od literatury, přes kulturní antropologii, vizuální umění, divadlo a performanci, ale i sport, hudbu nebo tzv. vysokou či pokleslou kulturu a politiku.
- Setkání se žhavými tématy, která se vztahují zejména k současnému živému umění a performing arts v kontextu západního kánonu angloamerické kultury.
- Prostřednictvím osobností v roli přednášejících či mediátorů diskusí, setkáme s originální a moderní formou vzdělávání. Studijní „jam session“ poskytne zároveň materiály propojující a prohlubující studium angličtiny a současného umění.

Pohyb rostlin – animace z fotografií ve výtvarné výchově

http://wiki.rvp.cz/Sborovna%2F5Pripravy_na_vyuku%2F1.st%2FV%C3%BDtvarn%C3%A1_v%C3%BDchova%2FPohyb_rostlin_%E2%80%93_animace_z_fotografi%C3%AD_ve_v%C3%BDtvarn%C3%A9_v%C3%BDchov%C4%9B

